

Beden Eğitimi ve Oyun Öğretim Programının Uygulanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri

Kerem İÇEL¹ ve Aytunga OĞUZ²

Öz

Türkiye'deki ilkokullarda zorunlu okutulan derslerden Beden Eğitimi ve Oyun (BEO) dersinin amaçlarına, öğretim programının etkili bir biçimde uygulanmasıyla ulaşılabilir. Bu araştırmada Beden Eğitimi ve Oyun Öğretim Programının (BEOÖP) nasıl uygulandığının sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda incelenmesi amaçlanmıştır. Böylece BEOÖP'ün uygulanabilen ve uygulanamayan yönlerinin neler olduğu, uygulamada karşılaşılan güçlükler ortaya çıkarılmak istenmiştir. Betimsel nitelikteki bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden bütüncül-tek durum çalışması olarak desenlenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını Afyonkarahisar ilindeki ilkokullarda görev yapmakta olan ve çalışmaya gönüllü olarak katılan 20 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Veriler öğretmenlerden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Verilerin betimsel analizlerinin yapılması sonucunda ulaşılan bulgulara göre; programın planlama, uygulama ve değerlendirme boyutlarında uygulanamayan yönler olduğu belirlenmiştir. Katılımcılar; okulların fiziki yetersizlikleri, ders araç gereçleri eksikliği gibi nedenlerle BEOÖP'ün planlanmasında ve uygulanmasında sorunlar yaşandığını belirtmişlerdir. Öğretmenler, Matematik dersi başta olmak üzere merkezi sınavlarda sorumlu olunan derslerin zaman zaman BEO dersi yerine yapıldığını, BEO dersine gereken önemin verilmediğini ve BEOÖP'ten yeterince haberdar olmadıklarını dile getirmişlerdir. Çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda BEOÖP'ün uygulanabilen ve uygulanamayan yönleri tartışılmış ve öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınıf Öğretmenleri, Beden Eğitimi ve Oyun Dersi, Öğretim Programı

Classroom Teachers' Views on the Implementation of the Physical Education and Game Curriculum

Abstract

The objectives of Physical Education and Play (PEG), one of the compulsory courses in primary schools in Turkey, can be achieved through the effective implementation of the curriculum. This study is aimed to examine how the Physical Education and Game Curriculum (PEGC) is implemented in line with the classroom teachers' opinions. Thus, some attempts have been taken to reveal the applicable and non-applicable aspects of the PEGC and the difficulties encountered in practice. This descriptive study was designed as a holistic single case study from qualitative research methods. The participants of the study consisted of 20 primary school teachers in Afyonkarahisar province who participated in the study voluntarily. Data were collected from teachers by semi-structured interview technique. According to the findings obtained as a result of the descriptive analysis of the data it has been determined that there are aspects that cannot be applied in the planning, implementation and evaluation dimensions of the PEGC. As participants stated there were problems in the planning and implementation of the PEGC due to reasons such as the physical inadequacies of the schools and the lack of course materials. The teachers stated that the lessons that they are responsible for in the central exams, especially the Mathematics course, are sometimes given instead of the PEG course, that the necessary importance is not given to the PEG course, and that they are not sufficiently aware of the PEGC. Besides the findings obtained in the study the applicable and non-applicable aspects of the PEGC were discussed and suggestions were made.

Key Words: Classroom Teacher, Physical Education and Game Course, Curriculum

Atıf İçin / Please Cite As:

İçel, K. ve Oğuz, A.(2023). Beden eğitimi ve oyun öğretim programının uygulanmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(4), 1311-1327. doi:10.33206/mjss.1304261

Geliş Tarihi / Received Date: 27.05.2023

Kabul Tarihi / Accepted Date: 14.07.2023

¹ Sınıf Öğretmeni - Milli Eğitim Bakanlığı, keremicel@hotmail.com,

 ORCID: 0000-0001-7087-7148

² Prof. Dr. - Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, aytunga.oguz@dpu.edu.tr,

 ORCID: 0000-0003-1815-6866

Giriş

Öğrencilerin sağlıklı fiziksel gelişimlerinin sağlanması amacıyla Türkiye’de okul öncesi eğitimden ortaöğretim sonuna dek eğitimin her kademesinde fiziksel etkinliklerle ilgili öğretim programları uygulanmaktadır. İlkokul düzeyinde 2006-2007 eğitim ve öğretim yılından itibaren Beden Eğitimi adını taşıyan ders, 2012 yılında Oyun ve Fiziki Etkinlikler adını almıştır. Programlarda 2012 yılından itibaren oyun temelli öğretime ağırlık verilmiştir. Bu doğrultuda hazırlanmış olan Fiziksel Etkinlik Kartları (FEK) ve Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığı (OODK) adlı basılı kaynaklar, Milli Eğitim Bakanlığınca okullara gönderilmiştir (Yılmaz ve Bozkurt, 2017). BEOÖP’te, öğretmenlerin planlamalarını yaparken dikkate almaları gereken unsurların ayrıntılı bir şekilde ele alınmış olduğu görülmektedir. BEO dersinin belirli bir ders kitabı olmamakla birlikte; programın çıktılarını ulaşılabilmesi için öğrencilerin bireysel özellikleri ile sosyal ve fiziksel çevrelerinin özelliklerinin dikkate alınarak oyun ve sporla ilgili eğitim teknolojileri, kaynak kitap gibi imkânları belirlenmesi beklenmektedir. Ders materyali olarak FEK ve OODK kullanılması önerilmektedir. Sınıf öğretmenlerinin BEOÖP doğrultusunda planlamalar yapılırken bu ve benzeri çeşitli kaynaklardan yararlanmaları ve öğrencilerin kazanımlara erişebilmelerini sağlayacak öğretim durumlarını planlayabilmeleri gerekmektedir.

BEO dersi etkinlikleri sayesinde ilkokul döneminden itibaren çocuklar düzenli fiziksel aktivite alışkanlıkları kazanabilirler ve bunlar, gelecekteki yaşamlarını da olumlu yönde etkileyebilir. Düzenli fiziksel aktivitenin obezite riskini düşürmekte (Meydanlıoğlu, 2015) ve sağlıklı vücuda sahip olmanın yanında psikososyal yararlar sağlamaktadır (Strong vd, 2005). Bu nedenlerle bireylerin düzenli fiziksel aktivite yapmayı içeren yaşam tarzını benimsemeleri gerekmektedir (Mann ve Truswell, 2007). Çocuklarda fiziksel aktivitenin yaşam tarzı olarak benimsenmesi, obezite sorunlarını yetişkinliğe taşıyan birey sayısını azaltmaktadır (Basdevant vd, 1999). Buna rağmen Türkiye’de 9-11 yaş grubundaki çocukların %52,7’sinin hiç fiziksel aktivite yapmadıkları (Meydanlıoğlu, 2015) ve öğrencilerin eğitimciler tarafından yeterince spora teşvik edilmemesi nedeniyle öğrencilerde fiziksel aktiviteyle uğraşmadıkları belirtilmektedir (Sabbag ve Sürücüoğlu, 2011). Öğretim programlarının uygulanmasından sorumlu olan öğretmenler Zembat vd’ne göre (2015) çocukların üzerinde en önemli etkiye sahip olabilmektedir. Buna karşın Türkiye’de Beden Eğitimi derslerinin önemsenmemesi (Karagün, 2017), BEOÖP içeriğinin görmezden gelinmesi (Türkoğlu, 2016) ve BEO dersi yerine farklı derslere yer veriliyor olması (Çivrilkara, Küçükklıç ve Öncü, 2017), BEOÖP’ün uygulanmasına yeterince önem verilmediğine ve çeşitli gerekçelere dayanılarak gerektiği gibi uygulanmadığına işaret etmektedir.

Resmi öğretim programlarında yer almasına karşın isteyerek ya da sehven öğretilmeyen, çeşitli nedenlerle göz ardı edilen konular göz ardı edilmiş program (Posner, 1995) olarak tanımlanmaktadır. Öğretilenlerin dışında kalan, öğretilmeyenlere işaret eden göz ardı edilmiş program, kişilerden ve olaylardan kaynaklı (Kim-Cragg, 2019) olarak ortaya çıkabildiği gibi eğitim yöneticilerinin tercihlerinden, öğreticilerin bilgi eksikliklerinden ya da öğreticilerin derinlemesine kökleşmiş önyargılarından da kaynaklanabilmektedir (Gholami, Rahimi, Ghahramani ve Dorri, 2016). Göz ardı edilen konuların yanı sıra aslında öğretim programlarında olması gerekirken eksik kalmış içeriklerden de göz ardı edilmiş program ortaya çıkabilmektedir (Mcneil, 2016). Alanyazında ihmal edilmiş program olarak da anılan göz ardı edilmiş program; resmi programda yer almakta olan konuların kasıtlı ya da kasıtsız olarak öğretilmemesini kapsadığı gibi resmi programlarda olması gerektiği halde eksik kalmış konuları da kapsamaktadır.

Öğretim programlarının uygulanmasında göz ardı edilmiş program, öğrencilerin ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için öğretim programlarında ya da ders kitaplarında değişiklik ya da eksiltmeler yapılmasından kaynaklanabilmektedir (Liu ve Li, 2010). Örneğin kimi okullardaki öğrenciler, daha çok önem taşıdığı gerekçesiyle Matematik dersine Müzik dersinden daha fazla ağırlık verebilmektedir (Assemi ve Sheikhzade, 2013). Öğrencilerin Müzik dersine önem vermeyerek Matematik dersini önemsemelerinin nedeni, Müzik dersine yönelik soruların yer almadığı merkezi sınavlarda Matematik dersinden önemli ölçüde sorumlu tutulmalarından kaynaklanabilir.

Türkiye’de BEOÖP’ün ilkokullarda uygulanmasından birinci derecede sorumluluk sınıf öğretmenlerindedir. Farklı ülkelerde de ilkokullarda beden eğitimi derslerinden sınıf öğretmenleri sorumludurlar (Hardman ve Marchall, 2009; Faulkner ve Reeves, 2000). Öğretmenlerinin, BEOÖP’ü özümsemiş ve nasıl uygulayabileceklerine ilişkin yeterlikleri kazanmış olması gerekmektedir. Ancak bu konuda bazı çalışma sonuçları BEO öğretim programının uygulanmasına ilişkin sorunlara işaret etmektedir. Örneğin, Gülüm ve Bilir’e göre (2011) davranışçı gelenekli eğitim sisteminde yetişmiş olan Beden Eğitimi öğretmenleri, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olarak hazırlanmış olan BEOÖP’ü

özümseyememişlerdir. Türkoğlu'na göre (2016) öğretmenler ortaokullarda okul takımlarına önem ve öncelik vermekle birlikte Beden Eğitimi ve Spor dersini öğrencileri deşarj etmekte olan bir aktivite olarak görerek programın içeriğini görmezden gelmektedirler. Karagün'e göre (2017) Türkiye'de Beden Eğitimi dersleri önemsenmediği gibi faklı derslerin konularının işlenebilmesi için bu ders iptal edilebilmektedir. Nitekim Çivrilkara, Küçükklıç ve Öncü'nün (2017), sınıf öğretmenlerinin görüşlerini inceledikleri araştırmada da sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler OFE dersi yerine çoğunlukla Matematik dersine yer verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Oysa çocukların sağlıklı yetiştirilmeleri bakımından düzenli olarak fiziksel aktivitelere katılımlarının sağlanması oldukça önemlidir (Yüksel ve Tuncel, 2017). BEO dersi yerine başka derslere yer verilmesinin ve BEO dersine yeterince önem verilmemesinin nedenlerinin ortaya çıkarılabilmesi için BEOÖP'ü uygulama sorumluluğu taşıyan sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin ayrıntılı olarak incelenmesine ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

Alanyazın incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi dersini yürütmeye dönük görüşlerine (Arslan, 2008; Demirhan, 2019; Kangalgil, 1999; Tortop ve Ocak, 2010) ve bu derse yönelik tutumlarına (Dalaman, 2015; Ulu, 2016), ders süresinin yeterliliğine (Karagün, 2017), ders araç gereçlerine ek olarak okulların fiziki yetersizlikleri (Gülüm ve Bilir, 2010; Şirinkan, Çalışkan ve Kaldırmacı, 2006), dersin öğretim programındaki kazanımların gerçekleştirilmesi (Dalaman, 2010; Taşmekteplgil, Yılmaz, İmamoğlu ve Kılıçgil, 2006; Temel, 2018) ve dersin önemine (Navdar, 2017; Yürek, 2017) yönelik çalışmalara rastlanmıştır. Türkiye'de 2018 yılından beri uygulanmakta olan BEOÖP'ün ilkokullarda nasıl uygulandığının, uygulanabilen ve uygulanamayan yönlerinin neler olduğunun ve uygulamada karşılaşılan güçlüklerin ortaya çıkarılması gerektiği düşünölmüştür.

İlkokulda öğrencilerin gelişimlerini her yönden sağlıklı bir biçimde sürdürebilmeleri için programların etkili bir biçimde uygulanmasını sağlamak gerekir. Bu çerçevede, BEOÖP'ün sınıf öğretmenleri tarafından nasıl planlanıp uygulandığı ve uygulamada ortaya çıkan sorunlar ya da uygulanamayan yönlerin ortaya konulmasına gereksinim duyulmaktadır. Böylelikle BEOÖP'ün uygulanabilen ve uygulanamayan yönleri belirlenebilir ve uygulanamayan yönlerinin giderilmesine yönelik çalışmalar yapılabilir. Ayrıca BEOÖP'ün uygulanmasından birinci derecede sorumlu olan sınıf öğretmenlerinin BEOÖP'e yönelik hizmet içi eğitim ihtiyaçı olup olmadığı ya da ne gibi eğitimler almaları gerektiği de ortaya çıkarılabilir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre BEOÖP'ün nasıl uygulandığının, uygulanabilen ve uygulanamayan yönlerinin neler olduğunun ortaya konulması amaçlanmıştır. Amaç doğrultusunda yanıt aranan sorular şunlardır:

- 1- Sınıf öğretmenlerinin BEOÖP'ün planlama aşamasına ilişkin görüşleri nelerdir?
- 2- Sınıf öğretmenlerinin BEOÖP'ün uygulanması sürecinde materyal kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?
- 3- Sınıf öğretmenlerinin, BEOÖP'ün uygulanması sürecinde diğer derslerle ilişkilendirilmesine yönelik görüşleri nelerdir?
- 4- Sınıf öğretmenlerinin BEOÖP'ün uygulanması sürecinde öğrenci başarısının değerlendirilmesine ilişkin görüşleri nelerdir?
- 5- Sınıf öğretmenlerinin BEOÖP'ün uygulanmasında karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan durum çalışmasıdır. Durum çalışması desenlerinden ise bütüncül-tek durum deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, araştırmacıların sınırlandırılmış zaman diliminde, sınırlılığı belirlenmiş bir veya birkaç durum hakkında çeşitli veri toplama araçları olan gözlem, görüşme, görseller, dokümanlar ve raporlar gibi araçlarla derinlemesine inceleme yapması, durumun ve bağlı olduğu olguların tanımlandığı nitel bir araştırma yaklaşımı olarak tanımlanır (Creswell, 2007; Merriam, 2013). Bütüncül tek durum deseninde analiz edilen bir birey, bir kuruluş ya da bir program gibi tek bir birim vardır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu araştırmadaki analiz birimi olan BEOÖP hakkında farklı sınıf düzeyinde ve farklı ilkokullarda görev yapmakta olan sınıf öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuştur.

Katılımcılar

BEOÖP'ün uygulamadaki mevcut durumunun ortaya konulmasına yönelik olarak sınıf öğretmenlerinin görüşlerine başvurulmuş bu araştırmanın katılımcıları, farklı sınıf düzeyinde ve farklı ilkokullarda görev yapmaktadırlar. Araştırmanın katılımcılarını, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örneklemeyle belirlenen ve önceden belirlenen ölçütleri taşımakta olan Afyonkarahisar ilindeki ilkokullarda görev yapan 20 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Maksimum çeşitlilik örnekleme yönteminde amaç, evrene genelleme yapılması değildir. Tam tersine çeşitlilik göstermekte olan durumlar arasında ne tür ortaklıklar ya da farklılıklar bulunduğu ve sorunların değişik yanlarının ortaya konulmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Ölçüt örnekleme yönteminin mantığı, önceden belirlenmiş bir önemlilik ölçütünü karşılayan tüm vakaları gözden geçirmek ve incelemektir (Patton, 1990). Bu araştırmanın amacı doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin BEOÖP'ü uygulama deneyimlerinin olması gerekmektedir. Araştırmanın katılımcılarının belirlenmesinde 2020-2021 eğitim öğretim yılında sınıf öğretmeni olarak görev yapıyor olmak ve BEOÖP'ün uygulamaya konulduğu 2018 yılından beri görev yapıyor olmak ölçütleri belirlenmiştir. Belirlenmiş olan ölçütlere sahip olan katılımcılar arasından, çeşitliliği sağlamak için farklı yerleşim birimlerinde yer almakta olan okullarda ve çeşitli sınıf düzeylerinde görev yapanlar çalışma grubuna dâhil edilmiştir. Böylece, BEOÖP'ün farklı yerleşim yerlerindeki okullarda ya da farklı sınıf düzeylerinde nasıl uygulandığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Araştırmada yer alan katılımcıların özelliklerine ait bilgilere Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcı Sınıf Öğretmenlerini Tanımlayıcı Özellikler

Katılımcı	Cinsiyet	Eğitim Durumu	Mesleki Kıdemi (Yıl)	Okulun Yerleşim Birimi	Okutduğu Sınıf Düzeyi	2018 BEOÖP'e İlişkin Bilgi Durumu/Biçimi	Aktif Olarak Sporla Uğraşma Durumu
SÖ1	E	Lisans m.	18	İl Merkezi	4	Kazanımları Okumuş	Amatör
SÖ2	E	Yüksek Lisans m.	16	Kasaba	3	Programı Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ3	E	Lisans m.	11	İl Merkezi	3	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ4	K	Lisans m.	16	Kasaba	1	Programı Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ5	E	Lisans m.	20	İl Merkezi	4	Kazanımları Okumuş	Amatör
SÖ6	E	Lisans m.	16	Kasaba	2	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ7	K	Lisans m.	8	Kasaba	4	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ8	E	Yüksek Lisans m.	8	Köy	1 ve 2	Programı Okumuş	Amatör
SÖ9	K	Lisans m.	13	Kasaba	3	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ10	K	Lisans m.	27	İl Merkezi	4	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ11	E	Lisans m.	27	İl Merkezi	2	Hizmet İçi Eğitim Almış	Amatör
SÖ12	E	Lisans m.	13	Kasaba	4	Hizmet İçi Eğitim Almış	İlgilenmiyor
SÖ13	K	Lisans m.	10	Kasaba	4	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ14	K	Lisans m.	17	İl Merkezi	4	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ15	K	Lisans m.	18	İl Merkezi	3	Kazanımları Okumuş	Amatör
SÖ16	E	Yüksek Lisans m.	8	Kasaba	3	Programı Okumuş	Amatör
SÖ17	K	Lisans m.	18	İl Merkezi	4	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ18	E	Lisans m.	11	Kasaba	2	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ19	K	Lisans m.	16	Kasaba	1	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor
SÖ20	E	Yüksek Lisans m.	15	İl Merkezi	1	Kazanımları Okumuş	İlgilenmiyor

Tablo 1'e göre katılımcıların dördü yüksek lisans, diğerleri lisans düzeyinde eğitim almıştır. Mesleki kıdemleri 8 yıl ile 27 yıl arasında değişmekte olup dokuzu il merkezinde, onu kasabada, biri ise köydeki ilkokullarda sınıf öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Katılımcıların 2018 BEOÖP'e ilişkin bilgi sahibi olma durumları incelendiğinde katılımcıların on dördünün yıllık planlarda gördükleri kazanımlardan haberdar olduğu, dördünün programı okuyarak bilgi edindiği, iki öğretmenin ise hizmet içi eğitim sürecinde haberdar olduğunu belirttiği görülmektedir. BEOÖP'ü okuyarak bilgi edinmiş olduğunu belirten dört sınıf öğretmeninden üçünün yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Yüksek lisans yapmış bir öğretmen ise programın yalnızca kazanımlarından haberdar olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların dokuzu kadın, on biri erkek olup, altı öğretmen sporla amatörcü olarak uğraştığını, on dört öğretmen ise herhangi bir spor dalıyla uğraşmadığını belirtmiştir. Katılımcılar arasında profesyonel düzeyde sporcu olan öğretmen bulunmamaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırma verilerinin toplanması için, Afyonkarahisar ilindeki ilkokullarda görev yapmakta olan 20 sınıf öğretmenleriyle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşme, katılımcıların belirli bir olguya ya da olaya yönelik tecrübelerinin, görüşlerinin veya tepkilerinin görüşmeci tarafından öğrenilmesini sağlamakla birlikte (deMarrais, 2004) fark edilemeyenler hakkında bilgi sahibi olma, fark edilenler bakımından derinlemesine açıklamalar yapma olanağı da sağlamaktadır (Glesne, 2013). Bu araştırmada da sınıf öğretmenleriyle görüşmeler yapılarak BEOÖP'ün nasıl uygulandığına ilişkin görüşlerinin alınması ve böylece BEOÖP'ün uygulanabilen ve uygulanamayan yönlerine ve uygulanma sürecinde karşılaşılan sorunların da ortaya çıkarılması istenmiştir.

Araştırmanın verileri, 2020/2021 eğitim ve öğretim yılının ikinci kanaat döneminde toplanmıştır. Katılımcı olan sınıf öğretmenleri ile çevrimiçi internet uygulamaları ve telefon görüşmeleri yoluyla yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerin başlangıcında, katılımcılara araştırmanın amacıyla ilgili bilgi verilerek, katılımcı haklarını belirten bir görüşme onay formu hem okunarak hem de elektronik ortamda katılımcılarla paylaşılarak, görüşmeye gönüllü olarak katıldıklarına dair sözlü olarak onayları alınmıştır. Katılımcı özelliklerini belirlemeye yönelik sorular yöneltilerek görüşmelere başlanmıştır. Görüşmeler, katılımcıların uygun gördükleri zaman dilimlerinde çevrimiçi uygulamalarla gerçekleştirilmiştir ve ortalama olarak 15-20 dakika sürmüştür. Katılımcıların bilgisi ve onayı dâhilinde kayıt altına alınmış olan görüşmeler, bilgisayar ortamında yazılı döküm haline getirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verilerinin toplanması için kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Oluşturulan formun ilk bölümünde, katılımcıların özelliklerinin belirlenebilmesi için cinsiyet, eğitim durumu, mesleki kıdem, görev yaptıkları ilkokulun bulunduğu yerleşim birimi, okuttıkları sınıf düzeyi, BEOÖP'e ilişkin bilgi edinme durumları ve aktif olarak sporla uğraşıp uğraşmadıklarına yönelik sorular yer almıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunun ikinci bölümünde sınıf öğretmenlerinin BEOÖP'ün planlanmasına, materyal kullanımına, diğer derslerle ilişkilendirilmesine, öğrenci başarisının değerlendirilmesine ve öğretim programını uygulamada yaşanan zorluklara ve sorunlara ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlayan sorulara yer verilmiştir.

Verilerin Analizi

Yazılı hale getirilmiş olan görüşmeler, araştırmanın amaçları doğrultusunda temalara, kategorilere ve kodlara ayrılarak betimsel analizleri yapılmıştır. Araştırmada iç geçerliğin sağlanabilmesi için katılımcılara kontrol ettirilmiş görüşme dökümlerinden elde edilen verilerden doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Durum çalışmalarında iç geçerliğin sağlanmasında verilerin veri kaynağına kontrol ettirilmesine ve bulgular hakkında bir meslektaştan görüş alınmasına başvurulabilirken, zengin betimleme ile dış geçerlik sağlanabilmektedir (Merriam, 1998). Bu çerçevede katılımcılarla yapılan görüşmeler yazılı hale getirildikten sonra katılımcılara okunarak onaylarına başvurulmuş, yanlış anlaşılmalar önlenmeye çalışılmıştır. Bulgular sunulurken katılımcıların isimleri ya da görev yaptıkları okul adları kullanılmamış, kod isimler kullanılarak doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Böylece araştırmada elde edilmiş olan veriler ve katılımcılar hakkında detaylı bilgiler verilerek zengin betimlemeler yapılmaya çalışılmıştır.

Araştırmacıların elde etmiş oldukları veriler arasında çıkabilecek farklılıkların ve verilerin analizi sırasında araştırmacılar arasında meydana çıkabilecek farklılıkların uzlaşma yoluyla giderilmesi sayesinde nitel araştırmaların güvenilirliği sağlanabilmektedir (Yıldırım ve şimşek, 2016). Araştırmanın güvenilirliğinin sağlanabilmesi için verilerden elde edilen temalara ve ortaya çıkması muhtemel farklılıklara ilişkin olarak Eğitim Programları ve Öğretim alanında Profesör düzeyinde bir uzmanın görüşlerine başvurulmuştur. Kodlamalar arası uyum hesaplanırken Miles ve Huberman (1994) güvenilirlik katsayısı formülü uygulanmıştır. Araştırmacı ve uzman tarafından yapılmış olan kodlamalar arasındaki uyum oranının %95 olduğu görülmüştür.

Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın amaı doğrultusunda sınıf öğretmenleriyle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmeler sonucu elde edilmiş olan verilerin betimsel analizi yapıldığında ulaşılmış olan bulgulara yer verilmiştir. Bulgular, görüşme sorularına göre oluşturulan temalar ve kategoriler altında sunulmuştur.

BEOÖP'ün Uygulanması Öncesinde Planlanmasına İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin, BEOÖP'ün uygulanması öncesinde planlanmalara ilişkin görüşlerinin betimsel analizinden ulaşılan bulgular Tablo 2'de kategoriler ve kodlar altında sunulmuştur.

Tablo 2. BEOÖP'ün Uygulanması Öncesi Planlamalara İlişkin Görüşler

Tema	Kategori	f	Kodlar
Planlama	Fiziki Olanaklar	12	Oyun alanı yetersizliği Sert zemin
	Planlama Yapmama	5	Hazır plan
	Bireysel Farklılıklar	3	Vücut gelişimi Kaynaştırma öğrenci Hazırbulunuşluk

Tablo 2'ye göre sınıf öğretmenleri, eğitim öğretim yılı başında BEOÖP'ün planlanma sürecine ilişkin görüşler incelendiğinde en çok okulun fiziki şartlarını ve imkânlarını dikkate aldıklarını (SÖ1, SÖ2, SÖ3, SÖ4, SÖ6, SÖ8, SÖ11, SÖ13, SÖ15, SÖ16, SÖ18, SÖ19) belirtmişlerdir. Beş öğretmen (SÖ7, SÖ10, SÖ14, SÖ17, SÖ20) internette edindikleri hazır planları kullandıklarını söylerken üç öğretmen (SÖ5, SÖ9, SÖ12) öğrencilerin bireysel farklılıklarını dikkate aldıklarını belirtmişlerdir. Okulun fiziki şartları ve imkânlarını dikkate aldığını belirtmiş olan SÖ3 bunu "Planları hazırlarken öncelikle okulun fiziki yapısını dikkate alırım. Bir de iklim şartlarını dikkate alırım. Afyon, kışın çok soğuk oluyor ve dışarıda etkinlik yapmak imkânsız olabiliyor çoğu zaman" diyerek dile getirirken SÖ8, "Okulumuzun çoğu imkânı yok. Ayrıca birleştirilmiş sınıf olduğundan iki sınıf düzeyine de uygun etkinlikler seçmek için uğraşıyorum" demiştir. SÖ14 ise "Okulumuzun fiziki şartları uygun gibi görünse de bahçemiz tamamen sert zeminden oluşuyor. Sert zeminde etkinlik yaparken, çocukların yaralanmasından endişe ediyorum" demiştir. Görüldüğü gibi öğretmenler için yalnızca bahçenin büyüklüğü değil, zemin şartları ve kapalı spor alanları olanağı da BEO dersinin planlanmasında önemli rol oynamaktadır.

BEOÖP'ün planlanmasında öğrencilerin özelliklerini ve bireysel farklılıklarını dikkate aldıklarını belirten katılımcılar bu konudaki görüşlerini şöyle ifade etmişlerdir: "Bazı çocuklar hastalıkları ya da zayıf olmaları nedeniyle her etkinliğe katılamıyorlar (SÖ12)", "Sınıfımda kaynaştırma öğrenci olduğu için bireysel farklılıkları dikkate alıyorum. Eşli bir oyun oynayacağımız zaman sıkıntılar yaşanabiliyor. Bazen planladığımız etkinlikleri gerçekleştiremiyoruz (SÖ2)", "Çocukların seviyesine uygunluğuna ek olarak okulumuzun kasabada olmasını dikkate alarak kasaba şartlarına uygunluğuna göre etkinlikler seçerek planlamalar yapıyorum (SÖ9)". SÖ9'un, öğrencilerin bireysel farklılıklarına ek olarak çevresel şartları da dikkate aldığı görülmektedir.

BEOÖP'ün planlamasını kendilerinin yapmadıklarını belirten öğretmenler, internette indirdikleri hazır planları kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler bu konudaki görüşlerini şöyle ifade etmişlerdir: "Zaten okulun voleybol, basketbol gibi sahaları yok, çoğu fiziki imkândan yoksunuz. Bu nedenle planlamalarda dikkate alabileceğim husus yoktur, zümre olarak aynı planı kullanıyoruz (SÖ10)", "Planlamalarda herhangi bir şeye bağlı olarak değişiklik yapmıyorum, kazanımlara bakıyorum. Afyon soğuk bir yer ve okulun spor salonu yok. Kazanımlar da sınıf ortamında uygulamak için uygun değil (SÖ13)", "Sınıf düzeyine uygun planları alıyorum. Kendimiz okulun imkânlarını kullanmaktan bazen çekiniyoruz. Örneğin öğrencilere minder üzerinde takla atmayı gösteriyordum, bir öğrenci velisi hemen şikâyetle bulunarak başlarına bir şey gelir, takla attırmayın dedi (SÖ14)". Öğretmenler, okulun fiziki olanaklarını, iklim şartlarını ve BEOÖP'ü uygulamada öğrenci velilerinden çekindikleri yönler olmasını hazır plan kullanmaya gerekçe olarak belirtmişlerdir.

BEOÖP'ün Uygulanması Sürecinde Materyal Kullanımıyla İlgili Görüşlere İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine, BEOÖP'nin uygulanmasında ne gibi materyallerin kullanıldığıyla ilgili görüşleri sorulduğunda belirttikleri görüşlerinin betimsel analizinden elde edilmiş olan bulgular Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. BEOÖP Uygulanmasında Materyal Kullanımı

Tema	Kategori	Kodlar
BEO Ders Materyali	Oyun araç gereçleri	Top Minder İp Çember
	BEOÖP'de önerilen materyaller	FEK Dijital materyaller Basılı materyaller

Katılımcılardan on üç öğretmen (SÖ1, SÖ2, SÖ3, SÖ6, SÖ8, SÖ10, SÖ14, SÖ15, SÖ16, SÖ17, SÖ18, SÖ19, SÖ20) ara sıra FEK'ten yararlandığını belirtirken yedi öğretmen (SÖ4, SÖ5, SÖ7, SÖ9, SÖ11, SÖ12, SÖ13) hiç yararlanmadıklarını belirtmiştir. Ara sıra FEK'ten yararlandığını belirten öğretmenlerin görüşleri şöyledir: “Daha önce köy okulunda görev yaparken okula bir tane FEK vermişlerdi ama şimdi görev yaptığım okulda bulunmuyor (SÖ1)”, “Daha önce dağıtılmış olan FEK, yeni açılmış olan okulumuzda bulunmamaktadır (SÖ11)”. Öğretmenlerden SÖ2 ve SÖ3, önceki yıllarda ara sıra FEK kullanmış olduklarını fakat Covid-19 salgını nedeniyle uzun zamandır FEK kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Salgın sürecinde gerek uzaktan eğitim, gerek seyreltilmiş eğitim süreçlerinde BEO derslerinin uzaktan eğitim yoluyla gerçekleştirilmesinin, FEK kullanımına olanak vermediğini belirtmişlerdir. FEK kullanmadığını belirten öğretmenlerin görüşleri şöyledir: “FEK hiç kullanmadım çünkü elime geçmedi açıkçası (SÖ4)”, “Bu yıl dördüncü sınıf okuttuğum için hiç FEK kullanmadım, zamanım zaten yetmiyor, diğer derslerin kazanımları çok fazla (SÖ14)”, “FEK kullanamıyorum çünkü oradaki materyaller bizde yok (SÖ19)”. FEK kullanmadığını belirten diğer öğretmenler ise herhangi bir gerekçe göstermeksizin yalnızca FEK kullanmadıklarını belirtmekle yetinmişlerdir.

Görüşmeler sırasında hiçbir öğretmenin, BEOÖP'de kullanılması önerilmiş olmasına karşın basılı kaynak ya da dijital materyal kullanımı hakkında bir görüş belirtmemesi üzerine kendilerine bu konudaki görüşleri sorulmuştur. Üç öğretmen (SÖ1, SÖ5, SÖ14) basılı kaynak kullandığını belirtirken sekiz öğretmen (SÖ3, SÖ5, SÖ11, SÖ13, SÖ14, SÖ15, SÖ16, SÖ19) dijital materyal kullandığını söylemiştir. Öğretmenlerin basılı kaynak kullanımı hakkındaki görüşleri şöyledir: “Hayat Bilgisi dersinde milli sporcularımızın tanıtımını yapan bir konu vardı metin olarak. Onunla ilgili renkli posterler getirmiştim ve çocukların çok ilgisini çekmişti (SÖ1)”, “Milli Eğitim Bakanlığının göndermiş olduğu broşürleri kullanıyoruz (SÖ5)”. Dijital materyal kullandığını belirten öğretmenler görüşlerini şöyle dile getirmişlerdir: “Hava çok soğuk olursa, hangi spor dalı varsa planda o spor alanına ait görseller ya da videolar izletiyorum (SÖ16)”, “Bir iki defa dijital materyal kullandım. Basketbol ve voleybolu tanıttım (SÖ15)”. Okul bahçesini kullanmada sıkıntılar yaşadığını belirten SÖ19, “Özellikle soğuk kış günlerinde sınıfta dijital oyunlar oynatıyorum” demiştir. Öğretmenlerin görüşlerinden, BEO derslerinde FEK, basılı kaynak ve dijital materyal kullanımının oldukça az olduğu anlaşılmaktadır.

BEOÖP'ün Diğer Derslerle İlişkilendirilmesi Hakkındaki Görüşlere İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerine, BEOÖP'nin hangi derslerle ilişkilendirilebileceğine ilişkin görüşleri sorulduğunda sekiz katılımcı (SÖ1, SÖ2, SÖ4, SÖ5, SÖ11, SÖ16, SÖ17, SÖ18), BEOÖP kazanımlarının tüm derslerle ilişkili olduğunu ve dersler arası ilişkilendirmeler yaptıklarını belirtmişlerdir. Diğer öğretmenler ise BEO dersi ile birden fazla ders arasında ilişki olabileceğini belirtirken, öncelikle Hayat Bilgisi (SÖ6, SÖ8, SÖ9, SÖ12, SÖ13, SÖ14) dersi olmak üzere Müzik (SÖ3, SÖ15, SÖ20), Matematik (SÖ7, SÖ19), Fen Bilimleri (SÖ10) dersleriyle yakından ilişkili olduğunu ve kendilerinin de dersler arası ilişkilendirmeler yaptıklarını belirtmişlerdir. BEOÖP kazanımlarının hiçbir dersle ilgili olmadığına ilişkin bir görüşe rastlanmamıştır.

BEO dersinin diğer derslerle ilişkili olduğunu düşünen öğretmenlerin görüşleri şöyledir: “Çocuk, iyi tasarlanmış bir oyun sayesinde geriye ritmik saymayı öğrenebilir, Türkçe dersindeki ifadelerden deyimleri işleyebilirsin, çocuk nazik olmayı ve kibar davranmayı öğrenebilir. Diğer dersler de BEO dersiyle ilişkilidir bence (SÖ2)”, “Özellikle birinci sınıf okuturken Hayat Bilgisi derslerinde BEO dersi çok yardımcı oluyor (SÖ9)”, “Müzik dersiyle birebir ilişkili bence. Belirli gün ve haftalarda kutlamalar yapılırken tören hazırlığında tamamen ilişkili (SÖ15)”, “İlk aklıma gelen müzik dersi oluyor. Çocuklar hareket ederlerken bir şekilde müzik dinlemeyi seviyorlar (SÖ3)”, “Örneğin Fen Bilimleri dersinde sağlıklı yaşam ünitesinde özellikle örnek veriyoruz sporun ne kadar önemli olduğunu (SÖ10)”. Sınıf öğretmenleri BEO dersiyle diğer dersleri ilişkili gördüklerini, dersler ve kazanımlar arası ilişki kurduklarını belirtmişlerdir. Bazı katılımcılar ise BEO dersinden diğer derslerin öğretimine yardımcı olarak faydalandıklarını belirtmişlerdir.

BEOÖP Bağlamında Öğrenci Başarısının Değerlendirilmesine Yönelik Görüşlere İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin BEOÖP bağlamında öğrenci başarısının nasıl değerlendirilebileceğine ilişkin görüşlerinin betimsel analizinden elde edilmiş olan bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. BEOÖP Bağlamında Öğrenci Başarısının Değerlendirilmesine İlişkin Görüşler

Tema	Kategori	Kodlar	f
Değerlendirme	Nesnel ölçütler	Etkinliklere katılım	8
		BEOÖP kazanımları	2
	Öznel ölçütler	Fiziksel performans	5
		Ders içi davranışlar	3
Diğer yöntemler	Hazır ölçekler	2	

Tablo 4'e göre sınıf öğretmenlerin BEOÖP bağlamında öğrenci başarısını birbirlerinden farklı biçimlerde değerlendirdiklerini belirttikleri görülmektedir. Öğrenci başarısının değerlendirilmesinde derse ve etkinliklere katılmaya istekli olmayı (SÖ2, SÖ5, SÖ6, SÖ7, SÖ8, SÖ10, SÖ12, SÖ17), BEOÖP kazanımlarına erişim düzeyini (SÖ9, SÖ13), öznel olarak belirlenmiş fiziksel performans ölçütlerini (SÖ1, SÖ4, SÖ11, SÖ18, SÖ19), ders içinde yönergelere uyma ve arkadaşlarıyla ilişkilerini (SÖ14, SÖ15, SÖ16) dikkate alan katılımcıların yanında internetten edinilmiş hazır ölçekleri (SÖ3, SÖ20) kullandığını belirten katılımcılara da rastlanmıştır.

BEOÖP bağlamında öğrenci başarısının değerlendirilmesine ilişkin öğretmenlerin görüşleri şöyledir: "Performanslarından ziyade etkinliklere istekli olarak katılıyorsa ben bu çocukları başarılı sayıyorum (SÖ2)", "Mesela bazı kriterler koyuyorum. Örneğin diyorum ki en az 20 mekik çekeceksiniz, ip atlama, sınav çekme gibi kriterlere göre aldıkları puanları topluyorum ve ders içi durumlarına göre de puan verip topluyorum (SÖ11)", "Arkadaş ilişkilerine bakarak not veriyorum. Böyle yapılmaması gerektiğini de biliyorum fakat neden böyle oluyor, çünkü biz gerekeni yeterince yapamadığımız için değerlendirme konusunda da öğrencinin notu kırılmaz diye düşünüyorum (SÖ14)", "Beden Eğitimi dersini gerçekten Matematik ve Türkçe gibi değerlendiriyorum. Çocukların kazanımlara erişme düzeyine bakarak değerlendiriyorum (SÖ9)". BEOÖP bağlamında öğrenci başarısının değerlendirilmesinde öğretmenler çoğunlukla öznel ölçütleri dikkate aldıkları yönünde görüş belirtmişlerdir.

BEOÖP'ün Uygulanması Sürecinde Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Bulgular

Sınıf öğretmenlerinin BEOÖP'ün uygulanması sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşlerinin betimsel analizinden elde edilmiş olan bulgular Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. BEOÖP Uygulanması Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar

Tema	Kategori	Kodlar
Sorunlar	BEOÖP kaynaklı	Kazanımların anlaşılabilirliği
		Kazanımların soyutluğu
		Programın kapsayıcılığı
	Fiziksel olanaklar	Zaman yetersizliği
		Materyal yetersizliği
		Oyun alanı
Öğrenci kaynaklı	Sınıf mevcudu	
	İklim	
Öğretmen kaynaklı	Spor kıyafeti	
Çevre	BEOÖP'dan haberdar olma	
	Sosyo-kültürel yapı	
	Velilerin istekleri	

Tablo 5'e göre sınıf öğretmenleri, BEOÖP'ün uygulanması sürecinde çeşitli nedenlerle güçlükler ve sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. BEOÖP'ün uygulanmasında yaşanmakta olan güçlükler ve sorunların kaynaklarına ilişkin öğretmenlerin görüşlerinin ayrıntıları ve sıklık değerleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. BEOÖP Uygulama Sürecindeki Sorunların Kaynaklarına İlişkin Görüşler

Sorunlar	Katılımcılar	f	Sorunlar	Katılımcılar	f
Materyal eksikliği	SÖ1, SÖ4, SÖ6, SÖ7, SÖ8, SÖ11, SÖ14, SÖ15, SÖ16, SÖ18	10	Kazanımların net biçimde anlaşılır olmaması	SÖ2, SÖ5	2
Fiziksel altyapı ve oyun alanı yetersizliği	SÖ1, SÖ6, SÖ7, SÖ8, SÖ10, SÖ11, SÖ12, SÖ13, SÖ19	9	Sosyal çevre engeliyle karşılaşmaktadır	SÖ15, SÖ19	2
İklim şartlarının elverişsizliği	SÖ2, SÖ3, SÖ4, SÖ12, SÖ13	5	BEO Öğretim Programı hakkında yeterince bilgi sahibi değilim	SÖ14, SÖ20	2
Velilerin istekleri	SÖ8, SÖ14, SÖ16, SÖ17	4	Spor kıyafeti yetersizliği	SÖ16, SÖ18	2
Program tüm ülkeyi kapsamıyor	SÖ4, SÖ14, SÖ16	3	Bazı kazanımlar için gereğinden fazla zaman öngörülmüştür	SÖ9	1
Kazanımlar soyut kalmaktadır	SÖ19	2	Sınıf mevcudunun kalabalık olması	SÖ17	1

Tablo 6'ya göre katılımcılar, en çok materyal eksikliği, fiziksel altyapı ve oyun alanı eksikliği nedenleriyle BEOÖP'ün uygulanmasında zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu konuda öğretmenler "Programın yetersiz olduğunu düşünmüyorum; kötü olan imkânlarımızdır. Çocuklara ancak görseller kullanarak dersi yapabiliyoruz (SÖ1)", "Okulumuz oyun alanına sahip olmasına rağmen birkaç sınıf aynı anda BEO dersine çıktıklarında okul bahçesindeki oyun alanları yetersiz kalıyor (SÖ6)", "BEO dersini son ders saatine koyunca bahçedeki kalabalık nedeniyle etkinlikleri gerçekleştiremiyoruz. Sabah ikinci ya da üçüncü ders saatine koyunca, yoldan geçen veliler idareye şikâyet ediyorlar. Bu öğretmen bu saatte beden dersine neden çıkıyor, bu öğretmen çalışmıyor' gibisinden yakıştırmalar yapıyorlar. İdarecilerimiz de bu baskılar yüzünden dersimize gelip, haftalık ders programındaki BEO dersimizin, dışarıda olduğumuz saatte olup olmadığını soruyorlar (SÖ17)", "Fiziksel altyapı eksikliği nedeniyle programı uygulamada zorluklar yaşadığımız gibi bir de çok sayıda sınıfın aynı anda BEO dersine çıkması var. En azından okula yakın parklarda ya da yeşillik alanlarda dersi yapmak istiyorum, bu sefer de idareciler karşı çıkıyorlar (SÖ11)" demişlerdir. Öğretmenler, okulların fiziki imkân bakımından eksikliklerinin yanı sıra BEO ders saatinin ilk derslere rastlaması durumunun, öğrenci velileri tarafından şikâyet konusu edildiğini belirtmişlerdir.

Öğretmenler iklim şartları nedeniyle bahçede her BEO dersini işleyemediklerini belirtmişlerdir. Bunun yanında, programın tüm ülkeyi kapsamadığı ve kazanımların anlaşılmadığını, soyut kaldığını düşünen öğretmenlerden biri "Program tüm ülkeyi kapsamıyor, sadece merkezi okullarda uygulanabilir bu program. Kırsal bölgeleri de kapsayacak bir program olmalı bence (SÖ4)" derken bir diğer öğretmen ise "Kazanımlar net ifade etmiyor bazı şeyleri. Programdaki kazanımların birer örnek oyunla desteklenmesi gerekiyor bence (SÖ2)" şeklinde görüş belirtmiştir. Diğer öğretmenlerin görüşleri şöyledir: "Programın uygulanamayan yönleri çok fazla. Kasabalardaki hijyen problemi zaten sıkıntılı. Zemin ve ekonomik şartlarda uygun değil. Merkezdeki okulların programıyla köydeki okulların programlarının farklı olması gerekiyor (SÖ16)", "...çok soyut kavramlar var. Mesela diyor ki aktif ve sağlıklı yaşamayı bilir gibi bir kazanım geliyor karşımıza. Sadece bilgi vermekten ziyade çocuğa bunu oyunlaştırarak öğretmemiz gerekiyor (SÖ19)", "Detaylı incelemediğim için programı yetersiz gördüğümü söyleyemem (SÖ20)", "Malzeme olmaması ve program hakkında bilgimiz olmaması nedeniyle zorluk yaşıyoruz. Köylerde bu ders zaten rahatça işleniyor (SÖ14)".

Sosyal çevrenin tepkilerine rastladığını belirten bir öğretmen "Köy yerinde olduğumuz için BEO dersini bahçede yapmakta bir bayan olarak zorlanıyorum. İnsanlar balkonlara çıkıp izliyorlar ve ben bu durumdan rahatsızlık duyuyorum (SÖ19)" derken bir diğer öğretmen de benzer şekilde "Belki yöresel faktörlerden dolayı bazı hareketler ve bazı oyunlar çevre tarafından ters karşılanabiliyor, ben bunu yaşamıştım hatta (SÖ15)" demiştir.

Sınıf öğretmenlerinin BEOÖP uygulanması sürecinde velilerin isteklerinden (SÖ8, SÖ14, SÖ16, SÖ17) kaynaklanan sorunlar yaşandığını belirtmeleri üzerine velilerin hangi isteklerinin sorun yaşanmasına neden olduğu sorulmuştur. Sınıf öğretmenleri, velilerin yanı sıra okul idarecilerinin de (SÖ2, SÖ4) BEO dersi yerine farklı derslere yer verilmesi isteğiyle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. İstekleri dikkate alıp almadıkları sorulduğunda dört öğretmen (SÖ3, SÖ6, SÖ11, SÖ20) dışında kalan katılımcılar velilerin taleplerinin yanında başka nedenlerle de BEO dersi yerine başka bir derse yer verdiklerini belirtmişlerdir. BEO dersi yerine başka derse yer vermediğini belirten dört öğretmen şunları söylemişlerdir: "Sosyal bilgiler, fen, matematik gibi dersleri BEO dersi yerine işlediğim oldu. Fakat daha sonra da bu derslerin

yerine BEO işleyerek telafi ettim. Yetiştiremediğim konular vardı. Özellikle de Matematik dersi sınav dersi olduğu için ve toplumumuzda Matematik açısından gerilik olduğu için öğrencilerin iyi anlayamadığı konuları tamamlamak için kullandım (SÖ1)”, “Merkez okullarda BEO yerine başka ders işlendiğini duyuyoruz genellikle. Fakat ben hava soğuksa bile sınıf içi etkinlikler yaparak BEO dersini işliyorum (SÖ6)”.

BEO dersi yerine başka bir derse yer verilmesi hakkında okul idaresinin istekte bulunduğunu belirten öğretmenlerden biri “Okulda yapılan deneme sınavlarında Matematik netleri düşük geliyor. Bizlerden de bu netlerin yükselmesi gerektiği söyleniyor. Aslında BEO dersi yerine Matematik işleyin demiyor hiç kimse açık açık, fakat biz BEO yerine işlemek zorunda kalıyoruz (SÖ2)” derken diğer öğretmen “Birebir söylenmedi fakat özellikle dördüncü sınıfta deneme sınavları yapıldı. Çocuklar neden hala başarılı değil, bir dahaki sınavda daha başarılı olsunlar gibi talepler üzerimde baskı oluşturuyor ve BEO yerine başka ders işle demelerine gerek kalmıyor. Biz zaten mecburen sınavda çıkacak dersleri fazla fazla işlemek zorunda kalıyoruz (SÖ4)” demiştir.

BEO yerine başka derse yer vermelerine yönelik öğrenci velilerinin istekleriyle karşılaştığını belirten öğretmenler şunları söylemişlerdir: “Daha önce Güney Doğu’da kırsalda çalışırken velilerim benden Beden dersine çok çıkmayıp bol bol Matematik göstermemi istemişlerdi. Fakat il merkezinde çalıştığımda özellikle bilinçli veliler Beden Eğitimi dersinin dolu dolu geçmesini istiyorlardı (SÖ8)”, “Örneğin öğrenci velileri Beden Eğitimi, Müzik ve Görsel Sanatlar derslerini boş geçen dersler gibi görüyorlar. Haftada 2 saat Beden dersi çok değil mi hocam diyenler bile oluyor (SÖ14)”, “Özellikle velilerden böyle talep aldım ben. Bana, ‘hocam beden dersi yerine problem çözssek olmaz mı?’ dediler (SÖ16)”, “Velilerden sık sık talep geliyor. Zaten çocuklar dışarıya çıkıyorlar, hava alıyorlar gözüyle bakıyorlar veliler. Okulda beden yerine matematik olabilir ya da şu konuyu anlatsanız hocam diye talepte bulunuyorlar. Bana okul yöneticisinden doğrudan talep olmadı ama okulda yapılan deneme sınavları hep BEO derslerinde yapıldı. Hatta okulumdaki diğer öğretmenler de aynı sorunu yaşıyorlar. Bazen ikinci ya da üçüncü saat beden dersine çıktığımızda velilerden çok eleştiri alıyoruz. Beden dersinin saatlerini ayarlarken tedirginlik yaşıyoruz çünkü çevrede adımız çalışmayan öğretmen olarak çıkıyor sabah saatlerinde beden dersi yapınca (SÖ17)” demiştir. Öğretmenlerden SÖ16’nın “Merkez okullarda böyle talepler geldiğini duyuyoruz...” ifadesi, SÖ17 öğretmenin ifadeleriyle benzerlik göstermektedir. Öğretmenler, BEO dersi yerine başka derse yer verilmesi için okul idarecilerinin dolaylı istekte bulunduğunu, öğrenci ailelerinin ise açıkça istekte bulduklarını belirtmişlerdir. Sınıf öğretmenlerine, kendi inisiyatifleriyle BEO ders saatlerinde BEO dersi yerine başka ders ya da derslerin işlenip işlenmediği sorulduğunda alınan yanıtlara ilişkin ulaşılmış olan bulgular Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. BEO Dersi Yerine Başka Derslerin İşlenmesine İlişkin Görüşler

BEO Dersi Yerine Başka Ders İşleme Durumu	Katılımcılar	f
BEO Dersi Yerine İşlenen Dersler		
Matematik	SÖ1, SÖ2, SÖ4, SÖ5, SÖ7, SÖ8, SÖ9, SÖ10, SÖ12, SÖ13, SÖ14, SÖ15, SÖ16, SÖ17, SÖ18, SÖ19	16
Türkçe	SÖ1, SÖ2, SÖ17, SÖ18	4
Fen Bilimleri	SÖ1, SÖ4, SÖ17	3
Sosyal Bilgiler	SÖ4	1
BEO Dersi Yerine Başka Ders İşlemeyenler	SÖ3, SÖ6, SÖ11, SÖ20	4

Tablo 7’ye göre on altı öğretmen BEO dersi yerine bir ya da birden fazla derse yer verdiklerini belirtmişlerdir. BEO ders saatlerinde BEO dersi yerine en çok Matematik dersine yer verildiği, bazı öğretmenlerin Matematik dersine ek olarak Türkçe, Fen Bilimleri ve Sosyal Bilgiler derslerine de yer verdiklerini belirttikleri görülmüştür.

Katılımcı öğretmenlerden BEO yerine başka derse yer verdiğini belirtenlerin tamamının Matematik dersine yer verdiklerini belirtmiş olmaları nedeniyle BEO dersi yerine neden Matematik dersini işleme gereksinimi duydukları sorulmuştur. Alınmış olan yanıtların “sınav dersi olması, konuların ağır olması nedeniyle yetişmemesi ve bol tekrar gerektirmesi” gerekçelerine dayandığı görülmüştür. Öğretmenlerin BEO dersi yerine Matematik dersine yer verme gerekçelerine ilişkin detaylı veriler Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. BEO Dersi Yerine Matematik Dersine Yer Verilmesinin Gerekeçleri

Gerekeç	Katılımcı	f
Konular ağır olduğu için yetişmiyor	SÖ2, SÖ4, SÖ5, SÖ7, SÖ8, SÖ9, SÖ12, SÖ14, SÖ18, SÖ19	10
Bol tekrar gerektiriyor	SÖ10, SÖ13, SÖ15, SÖ17	4
Sınavlarda sorumlu olunan ders	SÖ1, SÖ16	2

Matematik dersi konularının ağır olduğu için yetişmediğini gerekçe gösteren öğretmenlerin görüşleri şöyledir: “Birinci sınıf okuturken okuma yazma sürecinde yaşadığım bu durum, ilerleyen sınıflarda Matematik dersi için söz konusu oluyor. Çünkü evde veliler hiçbir şekilde öğrencilere yardımcı olmuyorlar ve çocuklar okulda öğrenebildikleriyle kalıyorlar (SÖ2)”, “Dördüncü sınıf matematiği yetişmiyor çünkü çocuklar için çok ağır geliyor. Matematik dersi sadeleştirilmiş olmasına rağmen çocuklar anlayamıyorlar (SÖ7)”, “Matematik konuları, küçük yaş grubuna hitap ettiğimizden soyut kalıyor. Konuları anlamlandırabilmeleri için çok fazla örnek vermemiz, problem çözmemiz gerekiyor. Bu nedenle dördüncü sınıf okutan biri olarak haftada 5 saati yetersiz görüyorum (SÖ14)”, “Özellikle dördüncü sınıfta süre az, öğretilmesi gereken konu çok. Yalnızca BEO değil, bazen Müzik ve Görsel sanatlar derslerinden de almak zorunda kalıyorum. Müfredat çok ağır (SÖ4)”.

Matematik dersinin bol tekrar gerektirdiğini gerekçe gösteren öğretmenlerin görüşleri şöyledir: “Aslında konuyu işleyip geçsek zaman yetişir ancak hiç örnek çözemiyoruz, alıştırmalar yapamıyoruz o yüzden BEO dersinden alıyoruz (SÖ10)”, “Konuyu çocuğun anlayabilmesi için yeterince soru çözmek gerekiyor ve soru çözmeye çalışınca süre yetmiyor, bu nedenle BEO dersini kullanıyorum (SÖ13)”.

Matematik dersinin sınav dersi olmasını gerekçe göstermiş olan öğretmenlerin görüşleri şöyledir: “Matematik dersinin, Türkçe, Sosyal Bilgiler ve Fen Bilimleri derslerinin sınav dersi olması, 8. sınıfı bitirince hayatını etkileyecek olan bir sınavda geleceğini etkileyecek dersler olmaları açıkçası (SÖ1)”, “Matematik programı zaten çok yoğun. Eğitim sistemimizde bizim sınav gerçeği var ve çocuklar sonuçta beden eğitimi, görsel sanatlar ve müzikten sınava girmiyor. Genellikle matematik dersi BEO dersi yerine geçiyor (SÖ16)”.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, ilkokullarda BEOÖP’ü uygulamakta olan sınıf öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda BEOÖP’ün nasıl uygulandığı, uygulanabilen ve uygulanamayan yönlerinin neler olduğu, uygulamada ne gibi güçlüklerle karşılaşıldığının ortaya konulması amaçlanmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda sınıf öğretmenlerinin BEOÖP’ün planlanmasına, uygulanmasında kullanılan materyallere, diğer derslerle ilişkilendirilmesine, öğrenci başarısının nasıl değerlendirildiğine ve uygulamada karşılaşılan güçlüklerle ilişkin görüşleri sorulmuştur. Görüşmelerden elde edilen bulgular incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin çoğunun BEOÖP’ü okumadıklarını belirttikleri görülmüştür. Sınıf öğretmenlerinin öğretim yılı başındaki planlamaya, materyal kullanımına, öğrenci başarısının değerlendirilmesine ilişkin yaptıklarını söyledikleri çoğu uygulamanın BEOÖP’e uygun olmadığı anlaşılmıştır. BEO dersi yerine başka derslere yer verme sorununun öğretmenlerden, okul idaresinin dolaylı isteklerinden ve öğrenci velilerinin doğrudan istemelerinden kaynaklandığı belirtilmiştir.

BEOÖP’den haberdar olduğunu belirten dört katılımcıdan üçünün yüksek lisans mezunu olması, öğretmenlerin yüksek lisans eğitimi sayesinde güncel öğretim programlarından haberdar olduklarını düşündürmektedir. Çünkü BEOÖP’den haberdar olmadığını belirten ya da programı olması gerektiği gibi uygulamadığına ilişkin görüşler belirten katılımcılar lisans mezunudurlar ve 10 yıl üzerinde mesleki tecrübeye sahiptirler. Gülüm ve Bilir’e (2011) göre öğretim programlarını özümseyememiş olan öğretmenler, öğretim programlarıyla ilgili eğitim ihtiyacı da hissetmemektedir. Ayrıca, Dyson, Colby ve Barratt (2016) ile Gordon vd’ne göre (2016) sınıf öğretmenleri, hizmet öncesi dönemde Beden Eğitimi dersleriyle ilgili yeterince eğitim almadıkları için kendilerine güvenmemektedir. Katılımcıların çoğunluğunun herhangi bir spor dalıyla uğraşmadıklarını belirtmeleri, Tortop’un (2005) sınıf öğretmenlerinin %77,5 oranında hiçbir spor dalıyla uğraşmadıklarını tespit ettiği bulgusuyla benzerlik göstermektedir. Katılımcıların BEO dersine önem vermemelerinde; fiziksel aktiviteden uzak olmalarının, BEOÖP’ten haberdar olmamalarının ve davranışçı eğitim sisteminden gelmiş olmalarının olumsuz yansımaları olduğu söylenebilir.

BEOÖP’ün uygulanması öncesindeki planlamada katılımcıların çoğunluğunun yalnızca okulun fiziki şartlarını dikkate aldıkları, bazı öğretmenlerin ise internette indirmiş oldukları hazır planları kullandıkları belirtilmiştir. Morgan ve Hansen de (2007) benzer şekilde ilkokul öğretmenlerinin beden eğitimi

programlarını yeterli planlamada yaşadıkları sorunlarının yanında programları uygulama, öğrenci başarısını değerlendirme, raporlama konularında da sorunlar yaşadıklarını belirlemişlerdir. Öğretmenler okullardaki oyun alanlarının yetersizliği, mevcut oyun alanlarının ise ya sert zemin ya da çamur olması, ders araç-gereçleri noktasında hiçbir destek sağlanmaması nedenleriyle planlamada zorluklar yaşadıklarını, kazanımlara uygun etkinlikler yapamadıklarını söylemişlerdir. Benzer sonuçlara ulaşılmış olan diğer araştırmalar incelendiğinde yeterli oyun alanı olmaması, fiziki şartların eksik olması, okullarda spor malzemesi ve araç gereç eksikliği yaşandığı (Taşmektepgil vd, 2006; Ulu, 2016; Navdar, 2017) durumlarının olduğu görülmektedir. Okulların spor tesisleriyle ve malzemelerle ilgili yetersizlikler, sporun gelişimini olumsuz etkilemektedir (Yürek, 2017). Öğretmenlerin BEO dersinin kazanımlarına erişilemeyeceği görüşlerine fiziki yetersizlikleri gerekçe göstermelerine karşın BEOÖP'ten yeterince haberdar olmalarının ve BEO dersine önem vermemelerinin daha olumsuz etki yarattığı söylenebilir. Çünkü BEOÖP'e göre sınıf öğretmenleri, eğitim öğretim yılı başında yaptıkları planlamalarda çevresel şartları, kültürel şartları ve bireysel farklılıkları dikkate almalıydılar. Beden Eğitiminde anlamlı deneyimler bireye özgüdür (Beni, Ní Chróin ve Fletcher, 2019) ve öğrenciler açısından kişisel önem taşımaktadırlar (Kretchmar, 2007). Beden Eğitimi derslerinde öğrencileri için nelerin anlam taşıdığını araştıran Braga vd (2015), dağ bisikleti ve okçuluk etkinliklerinin kültürel bağlam nedeniyle voleybol ve futboldan daha anlamlı bulunduğunu belirlemişlerdir. Sınıf öğretmenleri, BEOÖP'ün planlanmasında kültürel özellikleri ve bireysel tercihleri dikkate alarak öğrencilerine anlamlı deneyimler sunabilirler.

BEO dersinde kullanılacak materyaller arasında çeşitli oyun araçlarından bahsedildiği; FEK, dijital materyaller ve basılı materyallerin kullanımının ise oldukça sınırlı olduğu görülmüştür. FEK kullandığını belirten öğretmenler FEK'i ara sıra kullandıklarını söylerken, katılımcıların büyük çoğunluğunun görüşlerinden dijital materyal ve basılı materyal kullanmadıkları anlaşılmaktadır. Oysa BEOÖP'te FEK, dijital materyaller ve basılı kaynaklardan da BEO derslerinde faydalanılması gerektiği belirtilmiştir. FEK ve Oyun Oynuyorum Derleme Kitapçığının, Milli Eğitim Bakanlığınca temin edildiğinin (Yılmaz ve Kurt, 2019) belirtilmesine ve internet ortamında erişilebilir olmasına karşın öğretmenler, okullarında FEK bulunmamasını gerekçe göstererek kullanmadıklarını söylemişlerdir. Öğretmenlerin BEO dersine gereken önemi vermemelerinin yanında BEOÖP'ten yeterince haberdar olmadıkları için FEK, dijital ve basılı materyalleri kullanma gereksinimi de duymadıkları söylenebilir.

BEO dersiyle diğer dersleri ilişkilendirdiğini söyleyen katılımcıların çoğuna göre, diğer derslerin öğretimini kolaylaştırıp öğrencileri öğrenmeye motive ettiğini düşündükleri BEO dersi tüm derslerle ilişkilidir ve Hayat Bilgisi dersindeki sağlıklı yaşam kazanımlarıyla birebir örtüşmektedir. BEOÖP kazanımlarının diğer derslerle ilişkilendirmesi önerilmiştir (MEB, 2018). Beden Eğitimi dersleri ilkökul düzeyinde önemli bir ders olmakla birlikte diğer derslerle ilgili olarak güçlü bağlantılar sunmaktadır (Lynch ve Soukup, 2017). Öğretmenlerin BEO dersini yalnızca bir eğlence aracı ya da motive kaynağı olarak görmeleri yerine BEO dersine önem vererek BEOÖP'ü uygulamaları gerekmektedir. Çünkü çocukluk döneminde fiziksel aktivite ve spor yapma alışkanlığının kazandırılması, hastalık risklerini azaltmakla kalmayıp bilişsel gelişime katkı yaparak akademik başarıyı artırmaktadır ve sosyalleşmeye de katkı sunmaktadır (Ateş Özcan, 2019).

Katılımcıların BEO dersindeki öğrenci başarısını değerlendirmede kullandıklarını belirttikleri ölçütlerin, öznel ölçütler oldukları anlaşılmaktadır. Çünkü katılımcıların belirttikleri ölçütlerin çoğunlukla BEOÖP'te yer almadığı gibi BEOÖP'te belirtilen öğrenci başarısının değerlendirilmesi ilkelerine de uygun olmadığı görülmüştür. Beden Eğitimi derslerindeki etkinlikler bireyden bireye değişik anlamlar taşıyabileceğinden (Kretchmar, 2007), bireye özgü değerlendirmeler yapılması gerekmektedir. BEOÖP'e göre kazanım ve açıklamaların sınırları esas alınmak şartıyla; bireysel farklılıklar dikkate alınarak özgün değerlendirmelerin yapılması, ilgi, tutum ve değerlerin süreç içerisinde ölçülmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir (MEB, 2018). Öğretmenlerin planlama sürecinde BEOÖP'ü dikkate almamaları nedeniyle değerlendirmede de yetersiz kaldıkları söylenebilir.

BEOÖP'ün uygulanmasında karşılaşılan sorunlardan biri de BEO dersi yerine başta Matematik olmak üzere farklı derslere de yer verilmesidir. Çivrilkara vd (2017) OFE derslerinin yerine en çok Matematik dersinin yapıldığı belirtilmişlerdir. Şentürk vd'ne göre (2015) OFE derslerine yeterince önem verilmemektedir ve amacı dışına kullanılmaktadır. Öğretmenler, merkezi sınavlarda Matematik, Türkçe ve Fen Bilimleri dersleriyle ilgili soruların neredeyse her sınavda öğrencilerin karşısına çıkıyor olmasını ve velilerden gelen istekleri, BEO ders saatlerinde farklı derslere yer vermelerinin gerekçesi olarak göstermişlerdir. Altun'a göre de (2016) sınıf öğretmenleri akademik bilgiye dayalı derslere ağırlık verdiklerinden, OFE derslerine ait kazanımlara ulaşılmasında sıkıntılar yaşamaktadırlar. Haas ve Laughin

(2000), araştırmalarında öğretmenlerden alınan dönütlere dayanılarak yıllar içerisinde çok az şeyin değiştiği, ilkokullarda öğretmenlerin, yerel ve eyalet sınavlarında öncelikli olduğu için okuma becerilerine ve matematiğe önem verdikleri belirtilmişlerdir. Goodman ve Adler'in (1985) araştırması sonucunda öğrencilerin de okuma becerilerine ve matematiğe diğer derslere göre daha çok önem verdikleri görülmüştür. Gelişim bir bütün olduğundan, bilişsel gelişime önem verilmesi kadar devinişsel alandaki gelişime de önem verilmesi gerekmektedir. Öğretmenlerin çeşitli gerekçelerle BEO dersi yerine başka derslere yer vermelerinde kasıtlı olarak göz ardı etme (Mcneil, 2016) durumunun ortaya çıktığı söylenebilir. Basdevant vd'ne göre (1999) okullarda öğrencilere doğru biçimde fiziksel aktivite eğitimi verilmesi, aileleri de olumlu yönde etkilemektedir. Dolayısıyla doğru fiziksel aktivite eğitimi sayesinde ailelerden gelen olumsuz istekler önlenebileceği gibi ailelere de olumlu katkılar sunulabilir.

Türkiye'deki ilkokullarda BEOÖP'ün uygulanmasından sınıf öğretmenleri sorumludurlar. Çocukların üzerinde güçlü etkiye sahip olabilen öğretmenler (Zembar vd, 2015), sosyal sistemin en önemli parçalarından biri olan okulun en önemli parçalarından biridir (Şimşek, 2010). Fakat öğrenciler, eğitimciler tarafından yeterince spora teşvik edilmediklerinden büyük çoğunluğu fiziksel aktivite veya sporla uğraşmamaktadır (Sabbat ve Sürücüoğlu, 2011). Fiziksel aktivitenin çocukların gelişimi üzerindeki etkileri ve önemini göz önünde tutularak gerçekleştirilen beden eğitimi dersleri sayesinde öğrencilerin beden eğitimine yönelik olumlu tutum ve bakış açısı geliştirmeleri sağlanabilir (Xiang, Lowy ve McBride, 2002). Dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin, öğrencilerine fiziksel aktivite alışkanlıkları kazandırabilecekleri bir ders olan BEO dersine de sınavdan sorumlu olunan dersler kadar önem vermeleri gerekmektedir.

Bu araştırmanın sonucunda BEO dersinin planlaması, uygulanması ve öğrenci başarısının değerlendirilmesinin çoğunlukla BEOÖP'e uygun yapılmadığı görülmüştür. Quennerstedt (2018), Beden Eğitiminin amaçlarının gözden kaçırılma riskinin olduğunu belirtmiştir. Beden Eğitimi dersleri yalnızca fiziksel yetenekleri geliştirmekle kalmaz; duygusal, sosyal, bilişsel ve ahlaki kavramlarda da gelişim söz konusudur (D'elia, 2019). Eğitim öğretim yılı başında çoğunlukla BEOÖP'e uygun planlama yapılmadığı, BEO derslerinde FEK, dijital materyal ve basılı materyal kullanımına çoğunlukla yer verilmediği gibi öğrenci başarısının değerlendirilmesinin de BEOÖP'te belirtilenlerden değerlendirme yönergelerinden farklı biçimde yapıldığı anlaşılmıştır. Sınıf öğretmenleri Beden Eğitimi programlarını uygulamada zaman, uzmanlık, ilgi, eğitim ve kaynak eksiklikleri nedeniyle ciddi sorunlar yaşamaktadırlar (Morgan ve Hansen, 2008). Beden eğitimi ve sporun sağladığı yararlar nedeniyle BEOÖP'ü planlamada, uygulamada ve değerlendirmede sınıf öğretmenlerinin özenli davranmaları gerekmektedir.

Sınıf öğretmenlerince BEOÖP'ün uygulanabilen yönleri olduğu gibi uygulanamayan ve göz ardı edilen yönlerinin olduğu söylenebilir. BEOÖP'ün uygulanamayan ya da göz ardı edilen yönlerinin ortaya çıkmasında en önemli etkenler sınıf öğretmenlerinin BEO dersine yeterince önem vermemeleri ve öğretim programından yeterli düzeyde haberdar olmamalarıdır. Öğretmenlerin yanı sıra okulların fiziki yetersizliklerinin, okul idarecilerinin ve öğrenci ailelerinin BEO dersine yönelik bakış açılarının da BEOÖP'ün uygulanmasında göz ardı edilen yönler ortaya çıkmasında etkili olduğu söylenebilir. Öğrencilerin fiziksel gelişimlerinin yanında sosyalleşmelerine, akademik başarılarının artmasına ve ruhsal sağlık gelişimine olumlu katkılar sunan BEO dersine ilkokullarda gereken önemin verilmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Uygulamaya Yönelik Öneriler

- BEOÖP'ün planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi süreçlerindeki yetersizliklerin giderilebilmesi için MEB tarafından öğretmen kılavuz kitabı hazırlanarak tüm sınıf öğretmenlerine ulaştırılabilir.
- MEB tarafından tüm ilkokullarda basılı olarak FEK bulunması sağlanabilir.
- Okulların fiziki şartlarının iyileştirilmesi ve ders araç gereçlerindeki eksikliklerin giderilmesi için MEB, valilikler ve kaymakamlıklar tarafından okullara gerekli olan maddi destek sağlanabilir.
- Sınıf öğretmenleri, BEO derslerinde kullanılabilecek materyallerin hazırlanması konusunda hizmet içi eğitimler yoluyla bilgilendirilebilir.
- Öğrenci velileri, BEO dersindeki aktivitelerin fiziksel gelişimi olduğu kadar akademik başarıyı da etkileyebileceği konusunda bilgilendirilebilir.
- BEOÖP doğrultusunda öğrenci başarısının değerlendirilmesi amacıyla kullanılabilecek ölçme ve değerlendirme araçları geliştirilerek öğretmenlerin kullanımına sunulabilir.

Gelecek Araştırmalar için Öneriler

- Farklı bölgelerdeki ilkokullarda da BEOÖP'ün uygulanabilen yönleri, uygulanamayan yönleri ve göz ardı edilmiş programın ortaya çıkıp çıkmadığı araştırılabilir.
- Sınıf öğretmenlerine FEK etkinlikleriyle ilgili eğitimler verilerek BEOÖP'ün planlanmasına, uygulanmasına ve değerlendirilmesine etkileri incelenebilir.
- BEOÖP uygulanmasında öğrenci başarısının değerlendirilebileceği ölçme araçları geliştirilebilir.

Etik Beyan

“Beden Eğitimi ve Oyun Öğretim Programının Uygulanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri” başlıklı çalışmada bilimsel etik kurallarına uyulmuştur. Araştırmacılar tarafından oluşturulmuş olan yarı yapılandırılmış görüşme sorularının ve öğretmenlerin çeşitli özelliklerini betimleyici soruların yer aldığı formun veri toplama aracı olarak ilgili çalışma grubuna uygulanabileceği, Afyon Kocatepe Üniversitesi bünyesindeki Sosyal ve Beşeri Bilimleri Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından 5699 sayı ve 08.02.2021 tarihli kararla onaylanmıştır.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Araştırmacılar, araştırma sürecinin tamamını birlikte yürütmüş olduklarından makaleye eşit oranda katkı sağlamışlardır.

Çatışma Beyanı

Araştırmayla ilgili yaşanabilecek herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Kaynakça

- Altun, M. (2016). İlkokul oyun ve fiziki etkinlikler ders yeni öğretim programının sınıf öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi: Kırşehir ili örneği. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 327-347.
- Arslan, Y. (2008). *Sınıf öğretmenlerinin ilköğretim birinci kademe beden eğitimi ders programlarına ve beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri*. (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Assemi, A. ve Sheikhzade, M. (2013). Intended, implemented and experiential null curriculum. *Life Science Journal*, 10(1), 82-85.
- Beni, S., Ní Chróinín, D. ve Fletcher, T. (2019). A focus on the how of meaningful physical education in primary schools. *Sport, Education and Society*, 24(6), 624-637.
- Braga, L., Elliott, E., Jones, E. ve Bulger, S. (2015). Middle school students' perceptions of culturally and geographically relevant content in physical education. *International Journal of Kinesiology and Sports Science*, 3(4), 62-73.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five approaches* (2nd edition). USA: Sage Publications.
- Çivrilkara, R., Küçükılıç, S. ve Öncü, E. (2017). Sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler (OFE) dersi hakkındaki görüşleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi*, 8(15), 18-41.
- Dalaman, O. (2010). *İlköğretim birinci kademe Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı kazanımlarının gerçekleşme durumuna ilişkin öğretmen görüşleri*. (Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Dalaman, O. ve Korkmaz, İ. (2010). İlköğretim birinci kademe beden eğitimi dersine giren öğretmenlerin beden eğitimi öğretim programı kazanımlarına ilişkin görüşleri. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 172-185.
- D'elia, F. (2019). The training of physical education teacher in primary school. *Journal of Human Sport and Exercise*, 14(1), 100-104.
- deMarrais, K. (2004). Qualitative interview studies: Learning through experience. K. deMarrais ve S. D. Lapan (Ed.) *Foundations for research* (p. 51-68). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Dyson, B. P., Colby, R. ve Barratt, M. (2016). The co-construction of cooperative learning in physical education with elementary classroom teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*, 35(4), 370-380.
- Faulkner, G. ve Reeves, C. (2000). Primary school student teachers' physical self-perceptions and attitudes toward teaching physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 19(3), 311-324.
- Gholami, M., Rahimi, A., Ghahramani, O. ve Dorri, E. R. (2016). A reflection on null curriculum. *A Journal of Multidisciplinary Science and Technology*, 7(1), 218-223.
- Glesne, C. (2013). *Nitel araştırmaya giriş*. (Çev: A. Ersoy ve P. Yalçınoğlu) Ankara: Anı.
- Goodman, J. ve Adler, S. (1985). Becoming an elementary social studies teacher: A study of perspectives. *Theory & Research in Social Education*, 13(2), 1-20.
- Gordon, B., Dyson, B., Cowan, J., McKenzie, A. ve Shuruf, B. (2016). Teachers' perceptions of physical education in aotearoa/New Zealand primary schools. *New Zealand Journal of Educational Studies*, 1-13.
- Gülüm, V. ve Bilir, P. (2011). Beden eğitimi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri. *Sporometre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi* 9(2), 57-64.

- Haas, M. E. ve Laughlin, M. A. (2000). A profile of elementary social studies teachers and their classrooms. *Social Education*, 65(2), 122-126.
- Hardman, K. ve Marshall, J. (2009). *Second world-wide survey of school physical education: Final report*. ICSSPE.
- Harestani, A. E., Mahram, B. ve Mohammad, J. L. (2015). The analysis of null curriculum in sex education: Focusing on the male students at junior high school. *Research in Curriculum Planning*, 12 (17), 26-40.
- Kangalgil, M. (1999). *İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin görüşleri (Sivas örneği)* (Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Karagün, E. (2017). Aktif çalışan öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersi hakkındaki görüşleri: İzmit örneği. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi* 6(2), 139-148.
- Kim-Cragg, H. (2019). The emperor has no clothes!: Exposing whiteness as explicit, implicit, and null curricula. *Religious Education*, 114(3), 239-251.
- Kretchmar, R. S. (2007). What to do with meaning? A research conundrum for the 21st century. *Quest*, 59, 373-383.
- Liu, J. ve Li, Y. (2010). Mathematics curriculum reform in the Chinese mainland: Changes and challenges. In *Reforms and issues in school mathematics in East Asia*, 9-31.
- Lynch, T. ve Soukup Sr, G. J. (2017). Primary physical education (PE): School leader perceptions about classroom teacher quality implementation. *Cogent Education*, 4(1), 1-33.
- Mann, J. ve Truswell, A.S. (2007). *Essentials of human nutrition* (3rd ed.). Oxford, UK: Oxford University Press.
- Mcneil, S. (2016). A Better Place (chapter six). *Counterpoints*, 478, 22-27.
- MEB, (2018). Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Programı (İlkokul 1, 2, 3 ve 4. Sınıflar). <http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20181023115223781-06-Beden> adresinden erişilmiştir.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel Araştırma: Desen ve uygulama için bir rehber* (Çev: S. Turan). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Meydanlıoğlu, A., Sakınmaz, E., Yiğit, S., Ulusoy, F., Keskin, B. Ş. ve Demirel, S. (2019). Antalya'da bir ilkokuldaki öğrencilerin sağlık taramaları ve belirlenen sorunlar. *Halk Sağlığı Hemşireliği Dergisi*, 1(2), 15-25.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Sage.
- Morgan, P. J. ve Hansen, V. (2008). Physical education in primary schools: Classroom teachers' perceptions of benefits and outcomes. *Health education journal*, 67(3), 196-207.
- Navdar, Ö. A. (2017). *Sınıf öğretmenlerinin Oyun ve Fiziksel Etkinlikler dersinin öğretim süreciyle ilgili görüşleri (Rize İli Örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Rize.
- Ornstein A. C. ve Hunkins, F. P. (2018). *Curriculum: Foundations, Principles and Issues* (7th Ed.). Pearson
- Patton, M. (1990). *Qualitative Evaluation and Research Methods* (169-186). Beverly Hills, CA: Sage.
- Posner, G. J. (1995). *Analyzing the curriculum*. New York, NY: McGraw-Hill, Inc.
- Quennerstedt, M. (2018). *Physical education and the art of teaching: Transformative learning and teaching in physical education and sport pedagogy*. Cagigal Scholar Lecture presented at the AIESEP World Congress, Edinburgh, UK
- Sabbag, Ç. ve Sürücüoğlu, M. S. (2011). İlköğretim öğrencilerine verilen beslenme eğitiminin beslenme tutum ve davranışlarına etkisinin değerlendirilmesi. *Gıda Teknolojileri Elektronik Dergisi*, 6(3), 1-13.
- Shariatmadari, A. (1990). Islamic education. *Tehran: Amir Kabir*.
- Strong, W. B., Malina, R. M., Blimkie, C. J., Daniels, S. R., Dishman, R. K., Gutin, B., ... ve Trudeau, F. (2005). Evidence based physical activity for school-age youth. *The Journal of pediatrics*, 146(6), 732-737.
- Şirinkan, A., Şirinkan, S., Çalışkan, E. ve Kaldırımçı, M. (2006). İlköğretim 1. Kademe görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencilerinin beden eğitimi ve spor ihtiyacını karşılayabilme düzeyleri (Erzurum İli Örneği). *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(4), 10-21.
- Taşmektepligil, Y., Yılmaz, Ç., İmamoğlu, O. ve Kılıçgil, E. (2006). İlköğretim okullarında beden eğitimi ders hedeflerinin gerçekleşme düzeyi. *Sportre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(4), 139-147.
- Temel, A. (2018). *İlkokul, oyun ve fiziksel etkinlikler dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşmesine ilişkin öğretmen görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Tortop, Y. (2005). *Sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi dersi ve eğitsel oyun uygulamaları* (Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Tortop, Y. ve Ocak, Y. (2010). Sınıf öğretmenlerinin eğitsel oyun uygulamalarına yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 14-22.
- Türkoğlu, Ç. (2016). *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı hakkındaki farkındalık durumlarının incelenmesi* (Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Ulu, N. (2016). *Evaluation of classroom teachers' confidence for teaching game and physical activity course* (Master's thesis). Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Xiang, P., Lowy, S. ve McBride, R. (2002). The impact of a field-based elementary physical education methods course on preservice classroom teachers' beliefs. *Journal of teaching in physical education*, 21(2), 145-161.
- Yıldırım A. ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (10. Baskı). Ankara: Seçkin
- Yılmaz, M. O. ve Bozkurt, S. (2017). Oyun ve Fiziksel Etkinlikler dersinin ilkokul öğrencilerinin motorik özelliklerinin gelişimine etkisi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi* 2(2), 49-55.
- Yılmaz, M. ve Kurt, M. (2019). Türkiye'de beden eğitimi ve oyun dersi kapsamında yapılan çalışmaların analizi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(10), 46-61.
- Yin, R. (1984). *Case study research: design and methods*. (3rd edition). California: Sage Publications.
- Yüksel, H. S. ve Tuncel, F. (2017). Experiences of 5th Grade Students Participating in Active Gaming-Assisted Physical Education Lessons. *Journal of Education and Training Studies*, 5(13), 19-31.

- Yürek, Y. (2017). *4+ 4+ 4 Eğitim sisteminde ilkököl 1., 2., 3., 4. sınıflarda beden eğitimi ve spor uygulamalarına ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi: İstanbul.
- Zembat, R., Kılıç, Z., Ünlüer, E., Çobanoğlu, A., Usbaş, H. ve Bardak, M. (2015). Çocuğun beslenme alışkanlığını kazanmasında okul öncesi eğitim kurumlarının yeri. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, 1, 417-424.

EXTENDED ABSTRACT

In order to ensure students' healthy physical development, education programs related to physical activities are implemented at all levels of education from pre-school education to the end of high school in Turkey. Thanks to Physical Education and Game (PEG) course activities, children can gain regular physical activity habits from the primary school period and these can positively affect their future lives. The objectives of the PEG course, one of the compulsory courses at primary schools in Turkey, can be achieved through the effective implementation of the curriculum. This study is aimed to examine how the Physical Education and Game Curriculum (PEGC) is implemented, what applicable and non-applicable aspects are in line with the primary school classroom teachers' opinions. Thus, the applicable and non-applicable aspects of the PEGC and the difficulties encountered in practice have been tried to reveal. This descriptive study was designed as a holistic single case study from qualitative research methods. The participants of the study consisted of 20 primary school teachers working at primary schools in Afyonkarahisar province, which was determined by the maximum diversity sampling, one of the purposive sampling methods, and had predetermined criteria. Among the participants with the specified criteria, those who work at schools located in different settlements and at various grade levels were included in the study group in order to ensure diversity. Thus, some attempts have been taken to reveal how PEGC is applied in schools in different settlements or at different grade levels. Four of the participants had master's degrees and the others had bachelor's degrees. Their professional seniority ranges from 8 years to 27 years, with nine participants working in the city center, ten participants from the town, and one participant working as a classroom teacher at primary schools in the village. Nine of the participants were women and eleven were men, six teachers stated that they were engaged in sports amateurly and fourteen teachers were not engaged in any sport. There are no professional athletes among the participants, teachers.

The data of the research were collected by researchers in the second semester of the 2020/2021 academic year. Semi-structured interviews were conducted with the participating classroom teachers. In the first part of the semi-structured interview form used as a data collection tool, in order to determine the participants' characteristics, questions about gender, educational status, professional seniority, the settlement where the primary school they work in, the class level they teach, their status of obtaining information about PEGC and whether they are actively involved in sports or not have taken place. In the second part of the semi-structured interview form, questions aiming to reveal the opinions of the classroom teachers about the planning of the PEGC, the use of materials, its association with other lessons, the evaluation of student success, and the difficulties and problems experienced in the implementation of the curriculum were included. According to the findings obtained as a result of the descriptive data analysis it has been determined that there are aspects that cannot be applied in the planning, implementation and evaluation dimensions of the program. When the findings obtained from the interviews were examined, it was seen that most of the classroom teachers stated that they had not read PEGC. The fact that three of four participants who stated that they were aware of PEGC had master's degrees suggests that teachers are aware of the current curriculum thanks to their graduate education. Because the participants who stated that they were not aware of the PEGC or that they did not implement the program as it should be, are undergraduate graduates and have more than 10 years of professional experience. In the participants' disregard for the PEG course it can be said that being away from physical activity, not being aware of PEGC and coming from the behavioral education system have negative reflections. It was stated that the majority of the participants only took into account the physical conditions of the school in the planning prior to the PEGC implementation while some teachers used ready-made plans that they had downloaded from the internet. Teachers said that they had difficulties in planning because of the inadequacy of the playgrounds in schools, the fact that the existing playgrounds were either hard ground or mud, and no support was provided in terms of course equipment and they could not carry out activities in accordance with the objectives. Among the materials that can be used in the PEG course, various game tools are mentioned. It has been observed that the use of Physical Activity Cards, digital materials and printed materials are quite limited. According to most of the participants who said that they associate PEG with other courses, the PEG course which they think facilitates the teaching

of other courses and motivates students to learn, is related to all courses and exactly overlaps with the healthy life outcomes in the Life Science course. According to participants the subjective criteria they used to evaluate student achievement were mostly not suitable for PEGC. One of the problems encountered in the implementation of the PEGC is those different courses, especially Mathematics, which are included instead of the PEG course. The teachers cited the fact that the questions about Mathematics, Turkish and Science courses in the central exams are confronted by the students in almost every exam and the requests from the parents as the reason for giving place to different courses in PEG course times. It can be said that there are aspects of PEGC that can be applied as well as aspects that cannot be applied and are ignored by classroom teachers. In addition to the teachers, it can be said that the physical inadequacies of the schools, the perspectives of the school administrators and the students' families towards the PEG course are also effective in the emergence of neglected aspects in the implementation of the PEGC. It has been concluded that the PEG course, which contributes positively to the socialization, increase of academic success and mental health development of the students besides their physical development, is not given the necessary importance in primary schools.